

8STE JAARGANG, NR. 145
11 OKTOBER 2010

IN DIT NUMMER:

- 1 NIEUWSBERICHTEN**
- 4 BOEKBESPREKING**
- 5 PLATENRECENSIES**
 Sanna van Vliet, Ronnie Cuber,
 Ab Baars, Albert van Veenendaal,
 Ceumar, Enzo Rocco,
 David Liebman, Mike Manieri/
 Marnix Busstra e.a.
- 10 CONCERTVERSLAGEN**
 Jazz Brugge en Maria Markesini.
- EN VERDER:**
- 15 The Jazz Connection (Lex Lammen)**
- 17 Wat de jazz van de rock kan leren**

JAZZFLITS 146
 staat 25 oktober op
<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

**JASON MORAN KRIJGT BEURS
 VAN 500.000 DOLLAR**

Pianist/componist Jason Moran krijgt 500.000 dollar van de John D. en Catherine T. MacArthur Foundation. Het bedrag, dat in vijf jaar wordt verstrekt, mag hij naar eigen inzicht besteden.

Jason Moran is een van de 23 'genieën' die dit jaar ondersteuning van het private Amerikaanse fonds krijgen. Het zijn uitblinkers in tal van disciplines. De beurs geeft de pianist gelegenheid om wat gas terug te nemen en zich te bezinnen, zo vertelt hij 29 september in de Wall Street Journal: "Now with this grant, I don't have to feel like I would have to be gigging so constantly and performing so constantly on the road. I could actually take a couple of weeks or a month off and really figure out a step that the band or my music could take. Or another step that we can take spiritually that might or might not affect the music." Jason Moran heeft al tien jaar zijn eigen trio The Bandwagon, met Nasheet Waits (dr) en Tarus Mateen (basgt). Hij maakte acht platen voor Blue Note Records. Eerder ontvingen onder anderen Miguel Zenón (2008), John Zorn (2006), Anthony Braxton (1994), Steve Lacy (1992), Cecil Taylor (1991) en George Russell (1989) de 'genius grant'.

**Volg het jazznieuws
 op de voet. Ga naar:**

<http://www.twitter.com/jazzflits>

JAZZFLITS IS EEN ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE

**REGERING RUTTE ZET VOORTBESTAAN VAN
 METROPOLE ORKEST OP HET SPEL**

Als het aan het nieuwe CDA/VVD-kabinet ligt, zal het Muziekcentrum van de Omroep (MCO) in 2015 verleden tijd zijn. Dat betekent waarschijnlijk het einde van het Metropole Orkest, het Radio Filharmonisch Orkest, de Radio Kamer Filharmonie, het Groot Omroepkoor en de Muziekbibliotheek van de omroepen.

Chef-dirigenten, musici, directie en staf van het MCO hebben 'met ontzetting' gereageerd op het voornemen. "Zonder enige argumentatie wordt een onderdeel van de Publieke Omroep weggestreept", zo melden ze in een persbericht. "De orkesten vervullen een unieke rol in het Nederlandse muziekleven. Zij spelen bijzonder repertoire, trekken volle zalen en doen dat op internationaal topniveau." De medewerkers van het MCO vinden dat hun centrum niet mag teloorgaan 'en zeker niet zonder brede afweging binnen de Publieke Omroep en het orkestenbestel'. De sluiting van het MCO moet vanaf 2015 een jaarlijkse besparing opleveren van 31 miljoen euro. In 2013 moet het centrum het al met 8 miljoen euro minder doen en in 2014 met 16 miljoen euro minder. Vanaf 2015 gaat de geldkraan helemaal dicht. Een aantal gerenommeerde concertzalen zal de inkomsten door deze bezuiniging naar eigen zeggen 'aanzienlijk' zien dalen. Concertgebouw Amsterdam, Muziekcentrum Vredenburg en Muziekgebouw aan 't IJ hebben de noodklok geluid en vrezten voor hun voortbestaan. Bij het effectueren van de bezuinigingsplannen zullen bijvoorbeeld bij het Concertgebouw de lucratieve concertseries De ZaterdagMatinee en Het Zondagochtend Concert, waarin de MCO-orkesten spelen, uit de programmering verdwijnen.

Het nieuwe kabinet wil ook 200 miljoen euro op de kunstsector bezuinigen. Verder zal de BTW op kaartjes van concerten worden verhoogd naar 19%.

Wilt u een kosteloos abonnement op JAZZFLITS?

Stuur dan een mail naar jazzflits@gmail.com met als onderwerp 'abonnement'. U ontvangt dan twintig keer per jaar bericht van ons als de nieuwe JAZZFLITS op onze website staat.

NIEUWS

Intakt-label bestaat 25 jaar

Het Zwitserse label Intakt bestaat 25 jaar. In die tijd werden 180 albums geproduceerd. Het eerste was van pianiste Irène Schweizer met trombonist George Lewis en heette 'Live At Taktlos'. Anno nu maken bijvoorbeeld Der Rote Bereich, saxofonist Steve Lacy en pianist Alexander von Schlippenbach platen voor Intakt. De productie en fabricage van een cd zijn tegenwoordig de kosten niet meer. Die zitten met name in de distributie, zegt label-chef Patrick Landolt op de JazzThing-website: "Wir haben gelernt, wie man mit wenigen öffentlichen Geldern und einer klugen Vernetzung sehr effizient mit billigen Infrastrukturen arbeiten kann, um die Musiker vor Einflussnahmen zu schützen." Intakt Records heeft abonnees die alle cd's kopen. Op 2 en 3 oktober vierde het label het jubileum in Jazzclub Moods in Zürich. Pianiste Aki Takase en Monks Casino traden op.

Brad Mehldau maakt cd met klassieke zangers

Pianist Brad Mehldau heeft een cd gemaakt met mezzo-sopraan Anne Sofie von Otter. Het dubbelalbum, 'Love Songs' genaamd, verschijnt deze maand bij het Franse label Naïve. Cd 1 bevat zeven stukken met tekst en muziek van Mehldau, gebaseerd op de gedichten van Sara Teasdale. Zij publiceerde haar 'Love Songs' in 1918. Op cd 2 staan dertien songs van onder anderen Léo Ferré, Joni Mitchell, Michel Legrand en Lennon & McCartney. Eerder nam Mehldau al een cd op met sopraan Renée Fleming.

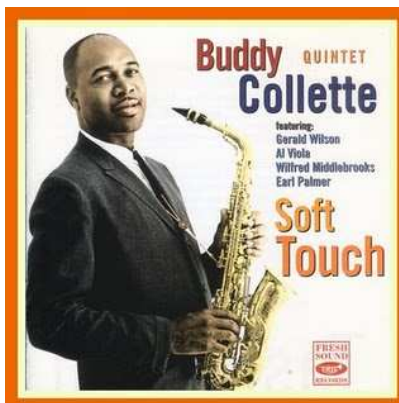
Voorzitter Haarlem Jazzstad vertrekt al na maand

Marcel Belt, sinds een maand voorzitter van het festival Haarlem Jazzstad, heeft zijn functie ter beschikking gesteld. Hij vond zichzelf toch niet de juiste man, aldus het festivalbestuur. Belt ziet zichzelf meer als manager dan als diplomaat. Het bestuur is nu op zoek naar een interim-voorzitter.

Herziene editie Jazz op Schrift uit

Eind september is een herziene en vermeerderde editie van 'Jazz op Schrift', deel I' verschenen. Deze bibliografie van Nederlandse boeken en tijdschriften over jazz en blues is een uitgave van Names & Numbers te Almere. Voor informatie: gehojazz@planet.nl.

PERSONALIA

SAXOFONIST BUDDY COLLETTE OVERLEDEN

Saxofonist, fluitist en klarinettist Buddy Collette is 19 september in Los Angeles overleden. Hij was 89 jaar oud. Collette was een prominent vertegenwoordiger van de West Coast-jazz. Hij was de eerste zwarte muzikant die voor de televisie werkte.

Dat deed hij eind jaren veertig als lid van het orkest van Groucho Marx's 'You Bet Your Life'-show. Buddy Collette verwierf midden jaren vijftig faam als lid van het kwintet van drummer Chico Hamilton. In die formatie zaten ook cellist Fred Katz en gitarist Jim Hall. Collette verhuisde nooit naar New York. Hij bleef in Californië en maakte opnamen met vocalisten als Frank Sinatra, Nat 'King' Cole, Ella Fitzgerald en Sarah Vaughan. Verder speelde hij bij Duke Ellington en Count Basie. Buddy Collette was een actief pleitbezorger van de rechten van zwarte Amerikanen. Hij organiseerde concerten om zijn solidariteit te betuigen aan de zwarte zanger en activist Paul Robinson. Collette gaf les aan onder anderen de saxofonisten Eric Dolphy, Charles Lloyd en Sonny Criss. In 1998 zette Buddy Collette om gezondheidsredenen een punt achter het muzikantenbestaan.

PODIA

CoffeeCompany

NIEUWE PARTNERS VOOR JAZZ ON STAGE

Arrow Jazz FM, NL Magazines, LiveXS Magazine, Dagblad Metro | Club Metro, Podiuminfo.nl en de Coffee Company gaan het project Jazz on Stage ondersteunen. De nieuwe partners moeten het marketingplatform voor Nederlandse jazz in het clubcircuit meer bekendheid gaan geven.

Arrow Jazz FM bereikt radioluisteraars. NL Magazines en LiveXS Magazines bereiken maandelijks veel lezers. Podiuminfo.nl en Club Metro.nl ondersteunen Jazz on Stage door middel van bijzondere acties en kortingen op concerten. Bij de samenwerking met de Coffee Company ligt het accent op concerten in de diverse zaken van deze keten. De concerten zullen landelijk gespreid plaatsvinden en worden ingezet ter promotie van de jazzconcerten op de poppodia. Jazz On Stage is een initiatief van onder meer Muziek Centrum Nederland en de Stichting Jazz Impuls. Door optredens op poppodia te initiëren hopen deze organisaties nieuwe doelgroepen voor jazzmusici aan te boren.

NIEUWS

Pianist Chucho Valdes. (Foto: persfoto)

Lincoln Center Jazz Orchestra geeft concerten in Cuba

Het Lincoln Center Jazz Orchestra met trompettist Wynton Marsalis heeft begin deze maand vier concerten in de Cubaanse hoofdstad Havana gegeven. Als speciale gast was pianist Chucho Valdes aanwezig. De laatste tijd worden de culturele betrekkingen tussen de VS en Cuba steeds warmer, hoewel er nog steeds sprake is van een economische boycot.

Tien jaar 'A Jazz Experience' gevierd

Jazzclub 'A Jazz Experience' in Rijkevoorsel heeft 24 en 25 september het tienjarige jubileum gevierd met optredens van de trompettisten Bert Joris en Peter Evans. Hoogtepunt in de geschiedenis van de club was het optreden van pianist Joey Calderazzo. Reeds in 2002 stond Jef Neve op het programma, toen nog praktisch onbekend. Sindsdien komt hij elk jaar terug. De jazzclub is gevestigd in de Singer.

PRIJZEN

WORLD TRIO WINT JAZZ HOEILAART 2010

Het World Trio heeft zondag 25 september de eerste prijs gewonnen van de wedstrijd Jazz Hoeilaart in Jesus-Eik. De jury: "The World Trio is playing in joy, fun, pleasure. They've just made us happy."

In de finale stonden zes internationale formaties. De eindrangschikking was als volgt: 1. World Trio (VS/Israel/Rusl), 2. Wierba & Schmidt Quintet (Polen), 3. Evgeny Ring Quartet (Duitsl/Rusl), 4. Torio (VS), 5. Zander (Finl) en 6. PS#3 (GR/NL/CH). Winnaar World Trio mag een concert geven op het Spaanse Getxo Jazz Festival (in juli 2011) en een tournee maken door België (in september 2011).

Dit jaar stelden 45 groepen uit negentien landen zich kandidaat voor vijf finaleplaatsen. De zesde finalist, het Wierba & Schmidt Quintet, mocht deelnemen als winnaar van de Getxo Jazz Contest (Bilbao, juli 2010). Van 23 tot 25 september 2010 speelden iedere dag twee finalisten een set van 45 minuten. Ze werden beoordeeld door een jury met Patrick Bivort, Amina Figarova, Jan Formannoy, Florian Ross, Marc Van den Hoof, Anne Wolf, Erik Moseholm (voorzitter) en Peter Heyndrickx. Evgeny Lebedev, de pianist van het World Trio, kreeg de prijs voor de beste solist. Over een periode van 32 jaar is Jazz Hoeilaart uitgegroeid tot een vooraanstaand internationaal concours voor jonge jazzmuzikanten. De wedstrijd werd opgenomen voor verspreiding via iTunes.

RUIM DRIEHONDERD DEELNEMERS AAN PRINSES CHRISTINA JAZZ CONOURS 2010

Ruim driehonderd jonge jazzmuzikanten (solisten, bands en bigbands) dingen in het weekend van 20 november in Amsterdam naar een plek in de finale van het Prinses Christina Jazz Conours 2010. Die vindt 21 november plaats in het Muziekgebouw aan 't IJ.

Het hele weekend vinden er selecties plaats in het Bimhuis en het Muziekgebouw aan 't IJ. De vakjury, bestaande uit onder anderen Ruud van Dijk, Willem Friede en Hans Mantel, beslist zondagmiddag wie er 's avonds in de finale mogen spelen. Finalisten maken kans op masterclasses bij beroemde jazzmusici, concerten op bekende jazzpodia, een cd-opname of een studiereis naar New York. De Amsterdamse wethouder Carolien Gehrels (cultuur) reikt de prijzen uit. De avond wordt gepresenteerd door Edwin Rutten. Het Prinses Christina Jazz Conours vindt eens in de twee jaar plaats en staat open voor musici tussen de 12 en 20 jaar. Ze mogen hun eigen repertoire kiezen. Enige voorwaarde is dat de muziek een element van improvisatie moet bevatten. Eerdere prijswinnaars waren trompettist Rik Mol, hoornist Morris Kliphuis en saxofonist Jasper van Damme. (www.christinaconours.nl)

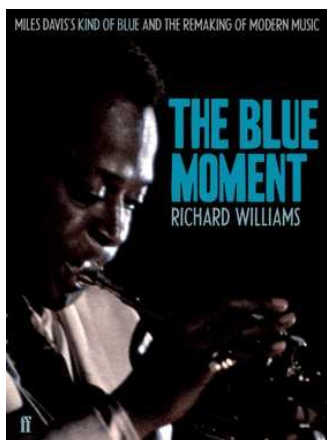
GELEZEN IN FRET MAGAZINE (september)

"De laatste zes, zeven jaar ben ik veel naar Rollins gaan luisteren. Hoe meer ik luister, hoe relatief slechter ik zelf lijk te worden. Ik hoor bij de meesters een niveau dat ik niet zal halen. Ik moet gewoon de beste Bo van de Graaf worden."

Saxofonist Bo van de Graaf.

JAZZ OP PAPIER

VERSTILDE MUZIEK

Richard Williams.
The Blue Moment :
Miles Davis' Kind of Blue and the
remaking of modern music.
 Londen : Faber and Faber, 2009
 309 pag. ; 19 cm.
 ISBN 978-0-571-24506-2 hardc.
 Prijs 20 euro.

De Engelse journalist Richard Williams werkt tegenwoordig voor the Guardian, maar zijn geloofsbrieven gaan veel verder. Hij schreef al heel vroeg in de Melody Maker – in 1970 heette een van zijn uitdagende bijdragen al 'What made Miles Davis go pop?' – en in 1993 was hij de auteur van een biografie over hem, in ons land uitgegeven onder de titel 'De Man met het Groene Overhemd'. Tegen het eind van de jaren '90 nam een idee om speciaal diens plaat 'Kind of Blue' tot voorwerp van studie te maken vastere vormen aan, toen twee andere auteurs hem het gras voor de voeten wegmaaiden. Dat waren Ashley Kahn en Eric Nisenson; de eerste met een journalistiek verslag, de andere met een persoonlijke en muzikale benadering. Williams wilde echter meer; hij zag bredere verbanden. Binnen de jazz met de muziek van George Russell en Gil Evans, het repertoire van het ECM-label, maar ook met de minimal music, met Terry Riley voorop, en de wereld van de pop, waarin namen vallen als die van James Brown en de Velvet Underground. Ook film, literatuur en zelfs de schilderkunst komen langs, als hij in de historie parallellen ziet met het gebruik van de kleur blauw. Het boek kwam er uiteindelijk toch en tot ongeveer de helft is veel van hetzelfde: de voorlopers, een analyse van de muziek en de eigen weg die de leden van het sextet nadien volgden. Nieuw is de visie op wat erna gebeurde. De verbindingslijnen mogen dan misschien wat dun lijken, zo schrijft hij, maar bewegingen in de muziek kunnen het gevolg zijn van nauwelijks te traceren onderstromen. Williams is op-en-top een Davis-liefhebber, en heeft, sinds 'Kind of Blue' tot de meest verkochte platen is gaan behoren, alle mogelijke (en onmogelijke) uitgaven aangeschaft. Bovendien is hij breed georiënteerd en schrijft hij helder. Een voorbeeld: "To them [de minimalisten], the music of the serialists [Schönberg, Webern en Berg] suffered from emotional sterility. By rejecting it, they were repeating the struggle of Miles Davis and his colleagues to emerge from the restrictions of bebop. And it was Davis who would help them find a way out of the academic cul-de-sac." (pag. 234)

Want het was hoognodig de gangbare muziekpraktijk uit het slop te helpen. Een van de eersten die dat door hadden, was pianist Paul Bley: "Tot in de jaren vijftig werd alle muziek gespeeld op basis van composities die, ook al waren het niet altijd de populaire songs, wel de structuur van de song volgden. Maar die is gebaseerd op herhaling. Als je een minuut nodig hebt om éénmaal een song met het bekende AABA-schema door te nemen, heb je al drie keer hetzelfde gespeeld. Om dat vijftien minuten lang te blijven doen, met drie keer een A-gedeelte per minuut, is dat een overvloedigheid tot de hoogste macht." (geciteerd op pag. 68)

Het heeft er alle schijn van dat het boek geschreven is op de golven van de populariteit van 'Kind of Blue' – zie ook de titel van het boek en de geforceerde wijze om in de titels van alle vijftien hoofdstukken het woord 'blue' te verwerken – maar voor lezers met een even brede oriëntatie als die van de auteur is dit een aanbevolen poging diverse soorten muziek in kaart te brengen die je in één woord zou kunnen samenballen als verstild.

Jan J. Mulder

De Britse krant The Guardian
 sprak met **Richard Williams**
 over zijn boek. Luister mee:
<http://bit.ly/9rCx4v>

CD-RECENSIES

SANNA VAN VLIET TRIO

Dance on the moon

Maxanter Records

(www.sannavanvliet.nl)

Bekijk Sanna van Vliet; klik hier:

<http://bit.ly/9VPBYW>

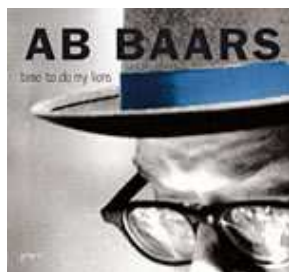
Van Sanna van Vliet (1974) mag je altijd één ding verwachten: ouderwetse kwaliteit. Of ze nu live optreedt of in de studio tien tracks opneemt voor haar nieuwe album 'Dance on the moon': niets wordt aan het toeval overgelaten. En dus krijg je als consument een perfect verzorgd schijfje mee naar huis, dat behalve standards drie verdienstelijke stukken bevat, die geheel of deels uit eigen keuken afkomstig zijn. Van Vliet kroop zelf achter de piano en liet zich begeleiden door Marius Beets (b), Eric Ineke (dr), Joe Cohn (gt) en Sjoerd Dijkhuizen (ts). Geen krullenjongens dus. Het is dan ook niet verwonderlijk dat alle songs ongenadig swingen en dat het samenspel aan alle kanten deugt. Sanna van Vliet is goed bij stem en leeft zich beschaafd uit in scatzang. Kortom, er is niets mis met de derde solo-cd van Van Vliet. En dat is zowel de kracht als de zwakte. Sanna en haar mannen blijven te netjes binnen te lijntjes. De vocaliste zingt haar voortreffelijk gearticuleerde teksten te braaf. Het gevolg is dat deze plaat geen grammetje avontuurlijkheid bevat en snel gaat vervelen. Jazzmuziek is nu eenmaal van origine ordinaire kroegmuziek en wie dit genre te salonfähig benadert, produceert an sich zeer deugdelijk werk maar beroert en prikkelt niet. Dance on the moon doet het prima als achtergrond bij een genoeglijk samenzijn met wijn, een toastje zalm en beschaafde kout. Maar of dat Van Vliets bedoeling was, waag ik te betwijfelen.

Hans Invernizzi

AB BAARS

Time To Do My Lions

Wig

Bekijk Ab Baars; klik hier:

<http://bit.ly/bwEtNP>

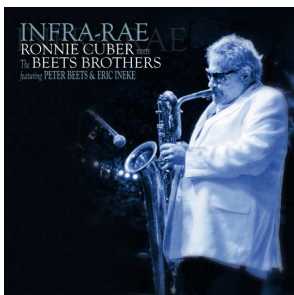
In 2005 kocht saxofonist/klarinetist Ab Baars in Japan een shakuhachi. Hij nam les in het bespelen van de bamboefluit, en zowel het instrument als de bespeling ervan werden een bron van inspiratie voor zijn spel, zoals hij in de liner notes van deze cd vertelt. Dat maakt 'Time To Do My Lions' een wezenlijk andere plaat dan 'Verderame', zijn vorige solo-cd uit 1997. We horen Baars tweemaal de shakuhachi bespelen, maar nog interessanter wordt het wanneer hij zijn andere instrumenten bespeelt met het Japanse instrument in het achterhoofd. 'Watazumi Doso' is een stuk voor tenorsaxofoon, maar is opgedragen aan de legendarische shakuchachi-meester van die naam. Baars neemt de klaaglijke melodieën mee die we associëren met het instrument, en de hees aangeblazen klanken, die soms uit pure lucht lijken te bestaan. Ze passen de Nederlander als een handschoen, want zijn eigen, onmiskenbare geluid kenmerkt zich ook door die heesheid, en het spelen met valse lucht. Aan het eind van het aangrijpende 'Watazumi Doso' komen de genoemde elementen samen in een soort Ayleriaanse melodielij – ook een belangrijk muzikaal voorbeeld voor Baars.

Overigens zijn alle tien de stukken op 'Time To Do My Lions' opgedragen aan mensen en plekken die voor hem een bron van inspiratie zijn. Zo is 'Gammer' (een oud Nederlands woord dat 'koppig, ezelachtig' betekent) een muzikaal portret van Misha Mengelberg. Op klarinet speelt Baars een geestig, dwars, staccato stuk dat typerend is voor een van zijn grote mentoren in Nederland. De andere hommages zijn opgedragen aan beeldend kunstenaars (Eli Content, Max Beckmann), musici (Paul Termos, Sunny Murray) en dichters (Anne Carson, Hokusai). De componist/improvisator speelt ze met een diepgang en rijpheid die indrukwekkend mag worden genoemd.

Herman te Loo

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

RONNIE CUBER
with the BEETS BROTHERS
Infra-Rae
Maxanter

Bekijk Ronnie Cuber; klik hier:
<http://bit.ly/dfPq7P>

MIKE MAINIERI
MARNIX BUSSTRA QUARTET
Trinary Motion/Live In Europe
Buzzmusic Records

Bekijk Manieri en Busstra; klik hier:
<http://bit.ly/c4mYdy>

VERVOLG CD-RECENSIES

Met een gespierde introductie zet baritonsaxofonist Ronnie Cuber 'Infra-Rae' in, het titelnummer van zijn nieuwe cd met de gebroeders Beets. De compositie van Hank Mobley werd al in 1956 door de eerste lichte van de Jazz Messengers opgenomen. De ritmesectie, bestaande uit Peter (achter de piano) en Marius Beets (aan de bas), en Eric Ineke achter zijn drumstel, volgt hem moeiteloos. De begeleiding is een kolfje naar hun hand. In 'Line for Lyons' (van zijn grote voorganger Gerry Mulligan), neemt de Amerikaan wat gas terug. Maar dankzij de inbreng van Alexander Beets op tenorsax blijft het een stevig nummer. Peter Beets leidt 'Lover man' wat voorzichtig in. Dat is aan Cuber niet besteed. Hij zet het thema vanaf zijn eerste toon zonder poespas neer. Wel met enige omzichtigheid, daarmee de melodie recht doende. Verder in het stuk maakt hij weer ongegeneerd gebruik van het lage en knorrende geluid van zijn grote instrument. Ronnie Cuber droeg zelf ook een aantal composities aan 'Infra-Rae' bij. Stuk voor stuk getapt uit een hardbop-vaatje. De vijf muzikanten op deze cd lijken geheel in hun element te zijn. Ze voelen zich in deze muziek meer dan thuis. De stukken knallen lekker de speakers uit. Nergens is sprake van een dip. Genieten voor de liefhebbers.

Hessel Fluitman

De gitaar van Marnix Busstra en de vibrafoon van Mike Mainieri hebben in het verleden aangetoond dat ze elkaar eerder aanvullen dan in de weg zitten. Het tweetal werkte samen op hun cd 'Twelve Pieces'. Op dit geslaagde studioalbum speelden ook mee: Eric van der Westen op bas en Pieter Bast op drums. Dit succes kreeg haar vervolg in een live-cd: 'Trinary Motion', met een identieke bezetting. De opnamen werden in 2008 gemaakt in De Werf in Brugge, Lantaren/Venster in Rotterdam en SJU in Utrecht.

Op de dubbel-cd staan dertien stukken, waarvan Busstra het leeuwendeel componeerde. Zijn karakteristieke gitaarsound is direct herkenbaar en zijn composities snijden hout. Diverse tracks blijven in je hoofd hangen. Dat kan ook komen doordat ze op eerder werk van Busstra verschenen. De gitarist bewaart een delicaat evenwicht tussen virtuositeit en ingetogenheid. Hij kan spetterend soleren maar ook op de achtergrond actief zijn. Bijvoorbeeld als Mainieri soleert. De vibrafonist is een meester in het opbouwen van spannende soli. Hij weet de groep te verheffen tot grote hoogten. Geweldig!

"De vibrafonist is een meester in het opbouwen van spannende soli. Hij weet de groep te verheffen tot grote hoogten. Er zit veel geestdrift achter de muziek en de twee cd's zijn dan ook zo voorbij."

Manieri en Busstra worden prima ondersteund door Eric van der Westen met zijn zoete, zoemende basgeluid. Met lange lage lijnen kleurt hij de fundamenten, ritmisch krachtig ondersteund door Pieter Bast. Mainieri prijst hen in de liner notes: "Bij een paar gelegenheden lieten ze een ladder neer en redden ons als de kaars in de grot begon te flikkeren". Natuurlijk gaat er niets boven live-muziek, en gelukkig is de sfeer op 'Trinary Motion' echt live. Er zit veel geestdrift achter de muziek en de twee cd's zijn dan ook zo voorbij.

Peter J. Korten

CEUMAR & TRIO
Live in Amsterdam
 LC Music Leuven
 (www.ceumar.net)

Bekijk Ceumar; klik hier:
<http://bit.ly/dAnnU5>

VERVOLG CD-RECENSIES

Ceumar noemden haar vooruitziende ouders de Braziliaanse zangeres. Een treffende combinatie van de woorden céu (hemel) en mar (zee). De stem van de in de Musica Popular Brasileira (MPB) groot geworden vocaliste heeft de kenmerken van haar naam: eenvoudig, helder en naturel. De in 2009 naar ons land verhuisde muzikante groeide op met grootheden als Chico Buarque en Caetano Veloso. Ook de muziek van haar geboortestaats Minas Gerais was vormend voor haar eigen geluid. Ceumar vermengt Braziliaanse folk met invloeden uit de pop, bossa nova, jazz en samba.

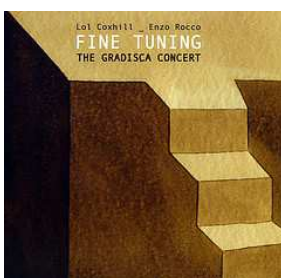
“Het kost geen enkele moeite om voluit te genieten van de universele muziek van Ceumar. Het is meteen een stralende zomerdag als je de cd opzet.”

Ceumars kristallen stem met fluwelen laag en haar gitaarspel klinken bijzonder aangenaam in een live setting met pianist Mike del Ferro, drummer Olaf Keus en bassist Frans van der Hoeven. De technici die het concert van Ceumar & trio vastlegden in het Tropentheater in Amsterdam hoefden niet meer te doen dan correct registreren. Het is meteen een stralende zomerdag als je de cd 'Live in Amsterdam' opzet. Zo'n zondoorstoofde dag waarop het tot diep in de nacht zwoel blijft. Of anders gezegd: Ceumar slaagt erin de typisch Braziliaanse sfeer en feel feilloos over te brengen via haar muziek.

Negen tracks nam de groep op, een aantal van tekst voorzien door de zangeres zelf. Met het programmaboekje erbij krijg je een helder beeld van waar de liedjes over gaan. Ook al versta je geen woord Portugees, dan toch kost het geen moeite voluit te genieten van de universele muziek van Ceumar.

Hans Invernizzi

LOL COXHILL/ENZO ROCCO
Fine Tuning (The Gradisca Concert)
 Amirani Records

PABLO LEDESMA/ENZO ROCCO
Seis Episodios en Busca de Autor
 Setola di Maiale

De Italiaanse gitarist Enzo Rocco werkt graag met kleine bezettingen. Naast zijn vaste duo met landgenoot Carlo Actis Dato nodigt hij graag andere sparringpartners uit. Deze twee recente cd's met sopraansaxofonisten ('Fine Tuning (The Gradisca Concert)' en 'Seis Episodios en Busca de Autor') laten horen wat hij kan. Rocco is geen gitarist die het zoekt in stapels effectapparatuur. Hoewel er op de cd met de Argentijn Ledesma wel momenten zitten waar hij op de pedalen trapt ('Bellas Artes'), kiest hij toch liever voor het kale geluid van een (rechtstreeks ingeplugde?) elektrische gitaar. Hij moet het dus veel meer van zijn frasering en andere snaarmatige effecten hebben. Je hoort hem de snaren soms bewerken met allerlei objecten, of laat hij de gitaar met tokkeffecten anders klinken ('La Tos' heeft iets koto-achtigs). In het duo met Coxhill biedt het tokkelen een mooi contrast met de lange glissandi die zo kenmerkend zijn voor de Engelsman. In beide duo's wordt er enorm goed geluisterd, zodat een van de duopartners af en toe ook even zijn mond houdt, en zich beraadt op een volgende stap. Het dikke uur met Ledesma verveelt op die manier geen moment, en het ruime half uurtje met Coxhill had best wel langer gemogen. Blijkbaar speelden de heren op het festival in het Italiaanse Gradisca niet langer. Wie Rocco en Coxhill in actie wil zien, kan op Rocco's website (www.enzorocco.com) wat filmpjes bekijken. Daar is de desbetreffende cd ook te bestellen.

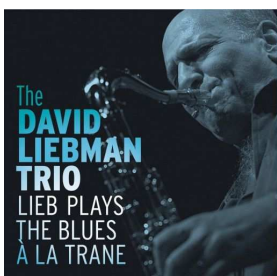
Herman te Loo

KETIL BJØRNSTAD
Remembrance
ECM

Beluister een track van de cd; klik hier:
<http://bit.ly/bS03so>

THE DAVID LIEBMAN TRIO
Lieb plays the blues à la Trane
Daybreak

Liebman speelt Coltrane; kijk hier:
<http://bit.ly/bhoSJO>

VERVOLG CD-RECENSIES

Schrijver/pianist Ketil Bjørnstad is voornamelijk bekend in zijn geboorteland Noorwegen. Zijn vroege werk kwam zelfs niet over de Noorse grenzen. Zijn achtste cd voor ECM zal uiteraard een wereldwijde distributie kennen. 'Remembrance' draagt een overduidelijke ECM-signatuur en is een typische weergave van de smaak en voorkeur van labeleigenaar Manfred Eicher. Op zich is daarmee al duidelijk dat de cd een kwaliteitsproduct is. Toch zijn er ook mensen die de ECM-signatuur juist als nadeel ervaren. De muziek is ruimtelijk, onthaast, vredig, bezinnend, bespiegeld en meditatief. Bijna voorspelbaar. De elf stukken zijn slechts getiteld met Romeinse cijfers. De composities moeten het niet hebben van hun uitgesproken individuele karakter maar van een collectief aan sferen en ideeën.

Ketil Bjørnstad (1952) en drummer Jon Christensen (1942) werken al meer dan veertig jaar samen. De drummer maakt het op een nét niet irritante manier spannend. Soms zou je willen dat hij er niet bij was, maar later zou je hem weer missen. Haat en liefde?

Nieuw is de samenwerking met saxofonist Tore Brunborg. Hoewel zijn spel heel sterk aan Jan Garbarek doet denken is hij in grote mate sfeerbepalend op het album. Op het laatste North Sea Jazz Festival liet hij die capaciteiten ook zien in het Tord Gustavsen Ensemble. In stuk 'VI' laat Bjørnstad zich van een mooie solistische kant zien. Begeleid door klein drumspel vlijt hij een mooi romantisch kleed voor je uit. Beheerst en integer.

Peter J. Korten

Het lijkt zo simpel: een tape laten 'meelopen' tijdens een concert. Achteraf blijkt pas of de poging geslaagd is. Dat geldt zeker voor een eenmalig optreden. Kris Roevens van jazzpodium De Singer in Rijkevorsel (België) deed een goede zaak toen hij op 3 april 2008 het concert van saxofonist David Liebman opnam, met Marius Beets op bas en Eric Ineke op drums. Bij wijze van uitzondering speelden ze 'een avond Coltrane', gewoon voor het plezier. Liebman vond het resultaat goed genoeg om er een cd van te maken.

Vijf stukken worden gespeeld, ze zijn minstens acht minuten per stuk, maar ze zijn niet allemaal van Coltrane. 'Up Against The Wall', 'Mr. P.C' en 'Village Blues', zijn van 'Trane'. Daarnaast horen we ook 'All Blues' van Miles Davis en 'Take The Coltrane' van Duke Ellington. Liebman voorzag ze allemaal van zijn eigen arrangement. Liebman heeft, vooral op sopraansaxofoon, een indringende spelwijze. In 'All Blues' bijvoorbeeld, is hij niet vrijblijvend, net zo min als Coltrane vrijblijvend was. Op tenorsaxofoon geldt dit minder, maar schijn bedriegt. Naarmate hij zich dieper in de composities begeeft, hoe intenser zijn spel wordt. Marius Beets en Eric Ineke passen zich goed aan die intensiteit aan. Beets houdt altijd de vaart erin en Ineke geeft een niet mis te verstane solo! Op eerdere uitgaven op Daybreak speelde Liebman muziek van Wilder en Weill. Hij is een liefhebber van blues en zegt in de liner notes: "When Trane plays the blues you really GOT IT." Het hoogste bluesgehalte zit in 'Village Blues'. En dat alles zonder piano of gitaar en met een geleidelijke spanningopbouw. Het resultaat van 'Gewoon een beetje Coltrane spelen in een kleine club' is nu bewaard op een sfeervolle cd.

Peter J. Korten

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

ALBERT VAN VEENENDAAL
Minimal Damage
 Evil Rabbit Records

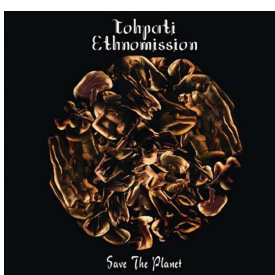

VERVOLG CD-RECENSIES

In de jaren veertig van de vorige eeuw vond de Amerikaanse componist John Cage de 'prepared piano' uit. Door allerlei objecten (moeren en bouten, stukjes plakband, gummetjes enz.) tussen de snaren te bevestigen, veranderde hij de klank van de piano. Het is wonderlijk dat er in de jazz en geïmproviseerde muziek, met z'n aandacht voor klankkleuren, nooit veel met dit gegeven is gedaan. Sommige pianisten grijpen wel eens in het binnenwerk van hun instrument, en er zijn er ook wel die het echt prepareren, maar dat zijn er niet veel. De Nederlander Albert van Veenendaal doet het wel veel en graag. Met 'Minimal Damage' heeft hij nu een hele cd gevuld met geprepareerde pianoklanken. Een dikke veertig minuten neemt hij ons mee in een wonderlijke klankwereld waar het ongetrainde oor misschien de nodige elektronica in verwerkt zou kunnen horen. Het titelstuk, met zijn rockachtige aanpak en synthesizerachtige beats, geeft daar bijvoorbeeld zeker aanleiding toe. De percussieve pianostijl van Van Veenendaal leent zich perfect voor de prepared piano, die eigenlijk een eenpersoons-slagwerkensemble is. Stukken als het speelse 'Tear Dance' of 'Histoire Pneumatique' zijn ritmisch sterk, en nodigen uit tot een merkwaardige dans. Misschien moet iemand er maar eens een choreografie op schrijven. Maar de cd bevat ook open, meer klankgerichte stukken, zoals het verstilde 'Sea Monkeys' of 'Whales', met klanken die inderdaad op walvisgeluiden lijken. Om alles nog eens goed af te maken heeft Van Veenendaal een goed oor voor curieuze, maar catchy melodieën, en sommige thema's blijven nog lang na-echoën in je hoofd. Het maakt 'Minimal Damage' tot een afwisselend, verrassend album dat de prepared piano in Nederland (maar ook ver daarbuiten) voorgoed op de improvisatiekaart zet.

Herman te Loo

TOHPATI ETHNOMISSION
Save the Planet
 MoonJune Records
www.moonjune.com

De leider van het Indonesische kwintet Tohpati Ethnomission is gitarist Tohpati, bekend van zijn werk met de band Simak Dialog (waarvan MoonJune twee cd's uitbracht). Daar viel hij al op door zijn gitaarspel, dat een mengsel van virtuositeit, muzikaliteit en energie tentoonspreidt. Dit debuutalbum 'Save the Planet' brengt net als Simak Dialog jazzrock met zeer duidelijke Indonesische roots. Dat horen we aan de typerende stop-en-start partonen van de gamelan, maar ook aan de melancholische melodieën, en de door Diki Suwarjiki bespeelde suling, een Soendanees bamboefluit. Dat laatste instrument is samen met de sterk gekruide gitaarlijnen de voornaamste smaakmaker, die voorkomt dat de virtuositeit de overhand krijgt.

“Voor liefhebbers van creatieve jazzrock is dit een absolute aanrader.”

Tohpati is een vingervlugge gitarist, maar die snelheid zet hij puur functioneel in, zoals in het knallende 'Ethnofunk'. Naast de zangerige basgitaar van Indro Harjodikoro horen we de pas zeventienjarige drummer Demas Narawangsa (superstrak, subtiel en energiek) en percussionist Endang Ramdan, die allerlei traditioneel slagwerk bespeelt. Het is subtiel waar het moet (zoals in de bijna Iers aandoende ballade 'Biarkan Burung Bernyanyi'), en knalt waar het kan. Zo klinkt alles in zijn complexiteit heel natuurlijk en logisch, opwindend, speels en vrolijk. Voor liefhebbers van creatieve jazzrock die de platgetreden paden zorgvuldig mijdt, is dit een absolute aanrader.

Herman te Loo

CONCERTVERSLAGEN

FESTIVAL JAZZ BRUGGE

Datum en plaats:

30 september t/m 3 oktober 2010,
Concertgebouw Brugge,
Memling in Sint-Jan,
Brugge.

ERVAREN EN AANSTORMENDE EUROPESE TOPPERS IN BRUGGE

Jazz Brugge, dat dit jaar aan zijn eerste lustrum toe was, profileert zich nadrukkelijk als festival voor jazz uit Europa. Er zijn immers al voldoende (grootschaligere) evenementen met musici van over de oceaan, en op ons eigen continent is genoeg aan kwaliteit te halen. Dat de programmeurs daarbij ook verder kijken dan de voor de hand liggende jazzlanden als Frankrijk, Duitsland of Italië is te prijzen. Op het affiche prijken dit jaar eveneens ensembles uit Hongarije, Litouwen en Denemarken/Finland. Bovendien was er een goede mix van jong talent en bewezen veteranen.

Belgische vakbroeders : pianist Erik Vermeulen en saxofonist Ben Sluijs. (Foto: Jos L. Knaepen)

Om met dat laatste te beginnen: een grote verrassing was de 81-jarige Duitse klarinettist **Rolf Kühn**, de vijftien jaar oudere broer van pianist Joachim. Hoewel hij in de jaren vijftig al faam verwierf in het orkest van Benny Goodman, is hij muzikaal bepaald niet stil blijven staan. Tegenwoordig omringt hij zich door de jonge talenten van Trio-o, bestaande uit bassist Joachim Fink, en twee leden van de band Hyperactive Kid, gitarist Ronny Graupe en drummer Christian Lillinger. Met name de laatste is een supertalent – hij kan zowel de boel energiek opporren als subtiel inkleuren, en heeft het uithoudingsvermogen van een Duracell-batterij. Het kwartet speelt fijnzinnige, hoekige en krachtvolle jazz, op de rand van structuur en vrijheid. Kühn, met een aan Jimmy Giuffrè herinnerende klank, voelt zich daarin als een vis in het water, met lenige, eigenzinnige klarinetimprovisaties.

Ook trompettist **Enrico Rava** (71) is iemand die je bepaald jonger zou schatten, zowel uiterlijk als qua muzikale opvattingen. Toch straalt de muziek die hij met zijn kwintet maakt ook rijpheid en diepgang uit. Die komt tot uiting in de romige melodieën die hij samen met trombonist Gianluca Petrella neerzet.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG JAZZ BRUGGE (VERSLAG HERMAN TE LOO)

Laurent Dehors, tenorsaxofonist van het Megaoctet. (Foto: Jos L. Knaepen)

Andy Emler, pianist en leider van het superenergieke Megaoctet. (Foto: Jos L. Knaepen)

Soms valt de ritmesectie even stil, en laat het blazersduo horen dat er zelfs zonder piano, bas en drums al genoeg te genieten valt. Een speciale vermelding verdient overigens de pianist van de groep, Giovanni Guidi, die met Don Pullen-achtige notencascades over de toetsen dendert, en aldus bijdraagt aan de overtuigende groepssound.

Pianisten te over tijdens deze editie, overigens, want in de Kamermuziekzaal van het Concertgebouw was plek ingeruimd voor solerende en duetterende toetsenspelers. Het was mooi om **Michiel Braam** weer eens in een solocontext te horen, want door alle drukte met Bik Bent Braam het trio BraamDeJoodeVatcher komt hij er nauwelijks aan toe. We hoorden hem ongekend lyrisch (met vleugjes impressionisme) spelen, maar evengoed teruggrijpen op zijn kennis van het stride-idiom, en citeren uit Purcells 'Dido and Aeneas'. Het geheel overigens voldoende gekruid door de typisch Braamsiaanse onverwachte wendingen en subtiele muzikale humor.

Zijn Belgische vakbroeder **Erik Vermeulen** trad aan in duovorm met altsaxofonist **Ben Sluijs**. Ze speelden materiaal van hun nieuwe cd, die tijdens Jazz Brugge ten doop werd gehouden. De twee kennen elkaar hoorbaar van haver tot gort, en voelen elkaars gangen blindelings aan. Dat levert zowel in twee Monk-interpretaties als in eigen composities heldere en gepassioneerde muziek op. Gecontroleerde en beheerste passie sprak ook uit het andere sax-pianoduo, gevormd door de Amerikaanse tenorist **Ellery Eskelin** en de Zwitserse pianiste **Sylvie Courvoisier**. Hun muziek kwam voort uit abstractere vormen, waarbij Courvoisier zich rijkelijk bediende van het binnenwerk van het instrument, en aldus een extra kleurenpalet toevoegde aan het hoogst eigen geluid van de Amerikaan. Kronkelende improvisatiepaden leidden tot fascinerende vondsten, 'aus einem Guss', zoals de Duisters dat zeggen. Het publiek in het prachtig klinkende zaaltje hoorde het geboeid aan.

Naast Eskelin was er toch nog stiekem één andere Amerikaan in de programmering geslopen, de tamelijk onbekende Californische altsaxofonist/dichter Lewis Jordan, die als gast aantrad bij het **Open Collective** van de Hongaarse tenorsaxofonist István Grenscó. De groep, met twee contrabassisten, maakt een energiek soort post-freejazz, waarin de heldere, Ornette Coleman-achtige alt van Jordan fraai contrasteert met het meer grofstoffelijke geluid van de leider. Ook saxofonist Cezariusz Gadzina is afkomstig uit Oost-Europa, maar de Pool werkt tegenwoordig vooral in België, onder meer met het Blindman saxofoonkwartet. Speciaal voor Jazz Brugge kreeg hij een compositieopdracht, die hij uitvoerde met de groep **Saxafabra** (trompet, tuba/trombone, vier saxen, accordeon, bas, drums, percussie). Hij noemde de suite 'Mosty', hetgeen Pools voor 'brug' is. Alle delen van het werk droegen daarom titels met dat woord in allerlei talen (van Baskisch tot Swahili). Behalve naar de plaats van het festival verwijst zo'n titel naar de brug tussen de nationaliteiten in het orkest (Belgen, Polen, een Italiaan) en tussen compositie en improvisatie. In trompettist Piotr Wojtasik en tubaïst/trombonist Michel Massot kent het ensemble bijvoorbeeld twee sterke solisten, maar ook de leider zet felle solo's op alt neer. Felle altisten waren ook te horen in het **Megaoctet** van de Franse pianist Andy Emler. Philippe Sellam, en vooral Thomas de Pourquery maakten indruk bij dit superenergieke ensemble.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG JAZZ BRUGGE (VERSLAG HERMAN TE LOO)

De groepsinteractie van dit ingespeelde orkest (dat al zo'n twintig jaar meegaat) was dermate groot dat iedereen elkaar opstuwde tot grote hoogte. De Pourquery ging, eerst op alt (a capella), en toen op sopraan helemaal tot het gaatje, schreeuwend, jankend en schetterend over de band heen, waarmee het festival op zondag ronkend werd afgesloten.

Courtney Pine: acrobatiek op basklarinet. (Foto: Jos L. Knaepen)

Dat kon helaas niet gezegd worden van de afsluiter op zaterdagavond, de Engelse rietblazer **Courtney Pine**. In zijn aan Sydney Bechet opgedragen project 'Transition in Tradition' ontbrak het ten enen male aan groepsinteractie. Pine probeerde het publiek in de Concertzaal te overrompelen met saxofoon- en basklarinetacrobatiek, waarbij zijn band minutenlang wezenloos een begeleiding stond uit te draaien. In één van zijn lange gesproken inleidingen refereerde hij aan 'dat ene geheime ingrediënt' dat een recept bijzonder kan maken, en dat ook in de muziek onmisbaar is. Blijkbaar wist hij het niet te vinden, want elementen als ontroering, schoonheid, diepgang, verstillings of humor ontbraken geheel in zijn muziek. Hoe anders was dat gesteld met het Fins/Deense kwartet **Delirium**. Alleen de groepsnaam zegt al genoeg over de intenties van deze jonge muzikanten. De band, met frontmannen Mikko Innanen (saxofoons, Finland) en Kasper Tranberg (trompet, Denemarken)

[...vervolg op de volgende pagina](#)

VERVOLG JAZZ BRUGGE (VERSLAG HERMAN TE LOO)

Pianiste Sylvie Courvoisier bediende zich rijkelijk van het binnenwerk van haar instrument. (Foto: Jos L. Knaepen)

Pianist Michiel Braam speelde weer eens solo. (Foto: Jos L. Knaepen)

zette een vrolijke en enerverende set neer in de voormalige kapel van het Sint Jan Hospitaal, waar het Memling Museum is gevestigd. Eén nummer ter illustratie: de titel luide 'Ornette Coleman's Blues Connotation and Other Sources of Inspiration'. Onder die inspiratiebronnen mochten we de gebroeders Dorsey tellen, naast muggen en ZZ Top. Met een fijnzinnig gebrek aan ontzag voor wat voor traditie dan ook maakte het viertal korte metten met genre- en hokjesscheidslijnen. De avond daarvoor hadden de andere Oostzee-bewoners in het programma, het **Saga Quartet** uit Litouwen, al iets soortgelijks gedaan.

Een schmierende Finse tango, een stevige rockgroove, vrije improvisaties, de groep schrok nergens voor terug. Met name saxofonist Liudas Mockunas maakte daarbij indruk. Zij onorthodoxe aanpak, waarbij hij soms sopraan- en tenorsaxofoon tegelijk bespeelde, en citeerde uit de jazzgeschiedenis van lang en kort geleden, deed me denken aan zijn legendarische landgenoot Vladimir Chekasin (van het beroemde Ganelin Trio). Een spannend effect was het op en neer zwaaien van de sopraan, waardoor een Doppler-effect bijdroeg aan de feestvreugde.

Feest was het zeker ook bij het duo van de Italiaanse accordeonist **Luciano Biondini** en de Argentijnse saxofonist **Javier Giroto**. In het Memling zweepten ze elkaar op tot grote hoogten in muziek met sterke volksmuziekwortels, en (niet zo vreemd, gezien Giroto's achtergrond) een flinke scheut tango – maar meer in de ritmiek, en af en toe in de melodie, dan echt in vorm. Het tweetal leek bijna in hun instrument te krúipen, en met hun passie, humor en speelplezier zetten ze het kleine zaaltje volkomen op hun kop. Mooi dat de Brugse musea zo bijdroegen aan een geslaagd festival. Dat deden ze ook middels een kleine tentoonstelling in het Gezelle Museum over **De Bankroet Jazz**. Dit destijds nooit gerealiseerde filmscenario van de Belgische avant-garde dichter Paul van Ostaïen uit 1921 beleefde zondagavond zijn Belgische première, in de reconstructie van de Nederlanders Leo van Maaren en Frank Herrebout. Voor een uitgebreide bespreking verwijs ik naar het artikel van Hessel Fluitman in nummer 132 van Jazzflits. Rest mij om hier te vertellen dat de live gespeelde filmmuziek van Wouter van Bommel een perfecte balans wist te vinden tussen authenticiteit en originaliteit. Een puik bandje zorgde voor precies de goede muziek bij de moderne interpretatie met oude beelden van het Nederlandse filmduo.

Tot slot moet ik natuurlijk de Belgische trots memoreren die zaterdagavond voor de grootste publieksopkomst zorgde: het **Brussels Jazz Orchestra met Bert Joris**. Ter gelegenheid van de presentatie van hun tweede gezamenlijke cd soleerde de meeste gevierde Belgische trompettist met de top-bigband uit de hoofdstad. Het leverde subtiele resultaten op, die de combinatie Miles Davis/Gil Evans bij tijd en wijle in herinnering riepen. Genuanceerde arrangementen met af en toe de fraaiste pastel-tinten, of met knallend felle kleuren als de composities erom vroegen. Leider/saxofonist Frank Vaganée heeft van het orkest een geoliede machine gemaakt die toch nergens routineus of voorspelbaar klinkt. Het is dan ook geen wonder dat het ensemble is uitgenodigd om eind deze maand zes dagen in het New Yorkse Lincoln Center te komen concerner.

Herman te Loo

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

MARIA MARKESINI: ZIEK, MAAR TOCH IN VORM

MARIA MARKESINI

Bezetting:

Maria Markesini (p, voc),
Bert van den Brink (p, acc),
Jasper Somsen (b),
Jasper van Hulten (dr).

Datum en plaats:

2 oktober 2010,
Bimhuis,
Amsterdam.

V.l.n.r.: Jasper van Hulten, Jasper Somsen en Maria Markesini.

Erg lekker voelde zangeres Maria Markesini zich 2 oktober niet, maar van haar concert afzeggen wilde ze niet weten. Gelukkig maar, want haar optreden sprak zeer tot de verbeelding van het Amsterdamse publiek. Haar Griekse afkomst en liefde voor dat land stak ze niet onder stoelen of banken. Het lied 'Enas Ouranos' verhaalde over haar jeugd. Het gaat over een vogel die haar 's nachts in de tuin van haar ouderlijk huis op het eiland Kefalonia uit haar slaap hield. Ze voerde het prachtig uit, compleet met de geluiden van een zomerse Griekse nacht.

(Verslag en foto's: Joke Schot)

Bert van den Brink op accordeon.

Volg het jazznieuws op de voet.

<http://www.twitter.com/jazzflits>

THE JAZZ CONNECTION

DOOR LEX LAMMEN

MUSIC, MAESTRO, PLEASE

Als ik 's nachts, na een schnabbel, naar huis rijd, meestal niet te snel en met een raampje open, dan moet ik vaak aan Nico denken. Nico was voor ons jazz. Niemand kon zo enthousiast Woody Hermans 'The Good Earth' nazingen en nabootsen als Nico. Voor de buitenwereld was hij een degelijke bankdirecteur die met zijn vrouw in het Gooi woonde. Hun jongens waren al het huis uit, toen wij hem leerden kennen.

In de serre van de comfortabele twee-onder-één-kap in Naarden stond een vleugel, een Ibach, geloof ik. Aan de muur hingen planken met platen en boeken en in een hoek stond de koffer met de gitaar, waar het allemaal mee begonnen was. Dat was vóór de oorlog, toen Nico zichzelf rhythm-gitaar had leren spelen in de Hot Club-stijl, net zo goed trouwens als hij zich zelf later piano had leren spelen, maar dan met Count Basie als voorbeeld. Zijn vrouw vond die muziekmakerij maar niks en niet in overeenstemming met de status van een Gooise bankdirecteur, maar ze berustte er in. Swingmuziek hoorde nu eenmaal bij Nico. Alleen als we op het Boekenbal speelden, kwam ze kijken. Haar eigen muzikale smaak ging meer uit naar Peggy Lee en Mel Tormé - achteraf beschouwd, helemaal niet zo gek voor een mevrouw uit het Gooi.

Pianist en orkestleider Count Basie: het grote voorbeeld van Nico op piano. (Foto: William P. Gottlieb)

Op een avond dook Nico op in de Engelbewaarder aan de Kloveniersburgwal in Amsterdam, waar wij met enige regelmaat speelden. De Engelbewaarder huisde in een grachtenpand, waarvan de eerste verdieping door ondernemende lieden was ingericht als café, zonder aan de oorspronkelijke indeling veel te veranderen.

...vervolg op de volgende pagina

Lex Lammen is presentator/samensteller van de programma's Het Grote Geluid en The Jazz Connection. Die zijn iedere tweede en vierde dinsdag van de maand te horen op de ConcertZender (23.00 uur) en de klok rond op de pc via 'uitzending gemist' van <http://www.concertzender.nl>.

VERVOLG THE JAZZ CONNECTION (LEX LAMMEN)

Saxofonist Bud Freeman (medio 1947).
(Foto: William P. Gottlieb)

In de voormalige tussenkamer stond een pianola, waar het rollenmechaniek uit was verwijderd, maar de spiegels op de opbouw waren blijven zitten. Op zaterdagavonden werd die piano omgeven met een uitklapbare houten bühne. Bas en drums konden daar op staan en de pianist had er een ruime zitplaats aan. Achter diens rug was het gangpad van de grote voorkamer naar de opkamer en waren ook de ingangen van de toiletten. In dat gangpad en naarmate de avond vorderde, steeds meer leunend tegen de toiletdeuren, moesten de blazers zich zien te handhaven.

“Nico was meteen met het chorus begonnen, zodat hij al acht maten voor lag, toen onze gastsolist Bud Freeman begon. Geen van beide heren kon (of wilde) toegeven, zodat zij het hele stuk door uit de pas zijn blijven lopen.”

In die ambiance verscheen op een avond Nico, in een zwart leren motorjack en met een bejaarde bassist in zijn kielzog. Binnen de kortste keren zat hij achter de piano. Wat er van de meegebrachte bassist is geworden, staat mij niet meer voor de geest, maar Nico's bezoek kwam ons goed uit, want we hadden geen vaste pianist. Nico bleek ons hele repertoire te kennen. Bovendien zong hij “liedjes voor de dames” als ‘You must have been a beautiful baby’, ‘Sweet Lorraine’ en ‘Music, maestro, please’. Vanzelfsprekend werd Nico onze pianist en mooie tijden braken aan, met bezoekende Amerikaanse gasten als Peanuts Hucko, Wild Bill Davison, Mannie Klein en Bud Freeman. Die laatste stelde voor ‘Tea for Two’ te spelen. Nico zette in en na acht maten kwam Freeman, in de veronderstelling dat Nico een voorspel had gespeeld, maar dat was niet zo. Nico was meteen met het chorus begonnen, zodat hij al acht maten voor lag, toen onze gastsolist begon. Geen van beide heren kon (of wilde) toegeven, zodat zij het hele stuk door uit de pas zijn blijven lopen, terwijl de rest van het ensemble zich zoveel mogelijk van deelname onthield.

Daar denk ik dan aan, op weg naar huis. Nico is onze pianist gebleven tot dat een gedeeltelijke verlamming zijn pianospelen reduceerde tot kleine sessies in zijn eigen serre. Daar stoorde het niet als de pianist het één en ander moest laten liggen. Enkele Basie-nootjes op precies de juiste plaats waren voldoende en Nico's timing was onaangetast. Toen overleed zijn vrouw en Nico werd eenzaam. Ik herinner me nog een maaltijd bij een Bussumse Chinees. Na de koffie nam ik hem mee naar Amsterdam voor een afzakkertje bij ons thuis. Na een paar cognacjes wilde hij toch nog even aan de piano zitten, zijn vaste plek. Van ons laatste bezoek heeft hij waarschijnlijk geen weet meer gehad, want toen lag hij in coma. Het is al weer geruime tijd geleden, maar regelmatig denk ik aan hem. Nu ook weer.

GELEZEN IN FRET MAGAZINE (september)

“Wat ik nu maak is toch een stuk poppy-er en dat is wat ik eigenlijk gewoon wil, in gave zalen staan. Dat kon minder met echte jazzmuziek. Dit past veel beter bij mij.”

Rik Mol (tp) over de muziek van zijn laatste cd ‘Funk on Me’.

FESTIVAL

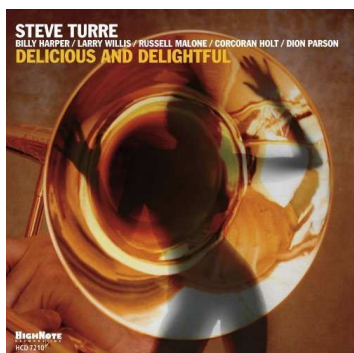
Pianist Michiel Borstlap hielp mee met de programmering van Jazz International Rotterdam 2010 en treedt ook op tijdens het festival. (Foto: pr Jazz Internat.)

JAZZ INTERNATIONAL R'DAM
Verschillende locaties, Rotterdam
16 tot en met 21 november
www.jazzinternational.nl

Met onder anderen: Michiel Borstlap, The Mirror Conspiracy met Eric Truffaz, Portico Quartet, Aka Moon, Kneebody, Lee Konitz/Dan Teper, Gideon van Gelder Kwintet, Kaja Drakslér/Martijn Vink, Helge Sunde Ensemble Denada, Cedar Walton, Marzio Scholten, Francien van Tuinen en het Castel/Van Damme Quartet.

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 4 oktober 2010

1. **Steve Turre**
Delicious & Delightful
2. **Conrad Herwig**
The Latin Side Of Herbie Hancock
3. **James Moody**
Moody 4B

De JazzWeek Jazz Top Drie [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; \(www.jazzweek.com\).](#)

SPECIAL

WAT JAZZMUSICI VAN ROCKBANDS KUNNEN LEREN

Jazzmusici kunnen nog heel wat van rockbands leren als het om de omgang met het publiek gaat. Daarvan is de Britse jazzpianist Barry Dallman overtuigd. Op de webstie playjazz.blog.co.uk tikt hij zijn collega's op de vingers met een 'Things Jazz Musicians Can Learn From Rock Bands'-lijst. Hier de acht belangrijkste lessen.

Les 1. Bereid je goed voor

Als een jazzformatie niet goed voorbereid op het podium staat, hoort Dallman dat meteen. De musici staan voortdurend te discussiëren over wat het volgende nummer zal zijn, hetzelfde arrangement klinkt steeds weer en 'consistently bad 'train-wreck' endings' zijn de regel. Vroeger konden musici misschien nog wel 'oefenen' tijdens hun optredens, zo zegt hij, maar tegenwoordig zijn die zo schaars dat daar geen gelegenheid meer voor is. "Improvisation and spontaneity is always desirable; being under-prepared and sounding bad or, even worse, BORING, is not."

Les 2. Maak een goede setlist

Iedere rockband schrijft precies op welke nummers tijdens een set worden gespeeld en in welke volgorde. Om een afgewogen en uitgebalanceerd programma te brengen moeten jazzmusici dat ook doen, meent Dallman.

Les 3. Voeg 'theater' aan het optreden toe

Een optreden is meer dan muziek alleen. In rock is het 'theater' bijna net zo belangrijk als de muziek. Rockmusici besteden daar ontzettend veel tijd aan. Jazzmusici doen dat nauwelijks. Ten onrechte, vind Dallman. "We probably don't need to start eating hamsters on stage just yet, but maybe we could just try and look a bit like a band at some point?"

Les 4. Doe een adequate soundcheck

Een soundcheck in de jazz? Waarom? "We can simply balance the sound for ourselves on stage and then it doesn't really matter what it sounds like out front. After all, we're playing for ourselves and the audience is privileged to hear us at all." Niet dus, poneert Dallman. Rockbands overdrijven wel eens met de lengte van hun soundcheck, maar jazzmusici zouden er wel wat meer tijd aan mogen besteden.

"We probably don't need to start eating hamsters on stage just yet, but maybe we could just try and look a bit like a band at some point?"

Les 5. Maak contact met het publiek

Een bescheiden knikje om het applaus na een solo in ontvangst te nemen, meer mag het publiek niet verwachten van jazzmusici. En als het publiek helemaal uit zijn dak gaat, kan er misschien een buiging vanaf. "Anything else is strictly prohibited and will result in accusations of 'selling out' and ostracism and ridicule from other jazz musicians", stelt Dallman. Van hem mag het wel wat minder 'cool' allemaal. Doe het publiek en jezelf een lol en leef een beetje mee, adviseert hij.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

NIEUWS

Apple brengt MJQ opnieuw uit

Bij het Beatles-label Apple worden eind oktober twee albums van het Modern Jazz Quartet opnieuw uitgebracht. Ze verschenen er oorspronkelijk in 1968 ('Under the Jasmin Tree') en 1969 ('Space'). Als extraatje ziet een nooit eerder uitgebrachte versie van 'Yesterday' het daglicht. De toenmalige directeur van Apple Records was bevriend met de manager van het Quartet.

Sonny Sharrock heeft eigen straat

In zijn geboorteplaats Ossining (vlakbij New York) is een straat vernoemd naar de free-jazzgitarist Sonny Sharrock. Sharrock, die in 1994 overleed, speelde met trompettist Miles Davis en de saxofonisten Pharoah Sanders, Wayne Shorter, John Zorn en Peter Brötzmann.

Boek over pianist Wolfgang Dauner

'Das brennende Klavier: Der Musiker Wolfgang Dauner', zo heet het boek dat is verschenen naar aanleiding van de 75ste verjaardag van de Duitse pianist op 30 december. Het is geschreven door Wolfgang Schorlau. Het boek is een biografie van Dauner. Hij was de muzikale partner van trombonist Albert Mangelsdorff en richtte Mood Records op.

OVERLEDEN

Vinnie Dean, 21 sept. 2010 (81)

Altsaxofonist Vinnie Dean werkte van 1946 tot 1969 bij de orkesten van Johnny Bothwell, Charlie Spivak, Charlie Barnet, Elliot Lawrence, Stan Kenton en Benny Goodman. Medio jaren vijftig werkte hij als studiomusicus bij de Amerikaanse televisiezender CBS. Hij is te horen op zo'n 75 platen. Dean speelde ook jazz op de piccolo.

Buddy Morrow, 27 sept. 2010 (91)

Buddy Morrow was een Amerikaanse trombonist en bandleider. Vanaf de jaren vijftig leidde hij tientallen jaren een eigen orkest en stond hij bekend als de man met de 'golden trombone'. Morrow werd in 1938 lid van het orkest van Tommy Dorsey. Een jaar later nam hij als lid van het orkest van Paul Whiteman Gershwin's 'Concerto in F' op. Ook speelde hij bij het orkest van Jimmy Dorsey. Tot voor kort was Morrow leider van de Tommy Dorsey Band. Iets wat hij tientallen jaren deed. Vorig jaar ontving Buddy Morrow een Lifetime Achievement Award van de International Trombone Association.

VERVOLG SPECIAL

Les 6. Vorm een vaste band

Jazzformaties zijn vaak gelegenheidsformaties, stelt Dallman. "We prefer the one-night stand to the committed relationship." Rockbands hebben stuk voor stuk een vaste bezetting. Zo kun je het best een eigen sound ontwikkelen. "It means that you want to work with like-minded individuals on a regular basis and produce the very best music that you can through the development of a musical rapport and empathy that is born only of experience."

Les 7. Plaats het optreden centraal

Optredens zijn voor rockbands altijd 'a Big Deal'. "By contrast, jaded jazz musicians look forward to the majority of their gigs with the kind of anticipation normally afforded to doing the dishes or going to the dentist. They expect to be largely ignored by an uneducated and apathetic audience and are convinced they are never paid what they are worth." Met zo'n instelling wordt het natuurlijk nooit wat, meent Dallman. Jazzmusici moeten optredens positiever benaderen en deze veel centraler stellen.

Les 8. Geloof in jezelf en je muziek

Rockbands geloven in zichzelf en hun muziek. "They are the keepers of the flame and are bringing Rock to The People to rock them with the gift of ROCK", zo weten ze zeker. De band is alles voor de leden en op een dag zullen ze doorbreken. Jazzmusici stralen dat bepaald niet uit. "Even worse, every jazz musician knows that there is bound to be somebody in the crowd who plays their instrument and is better than them. That's why we play so many notes." Een beetje meer geloof in jezelf zou geen kwaad kunnen volgens de Britse pianist.

Hans van Eeden

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzblad voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden (jazzflits@gmail.com). **Eindredactie:** Lo Reizevoort en Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Paul Blair (New York), Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo en Jan J. Mulder. **Fotografie:** Tom Beetz, Jaap van de Klomp en Joke Schot. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Nieuwsdienst:** De nieuwsredactie van **JAZZFLITS** levert nieuwsberichten aan de bladen Jazzmozaïek en Jazz Bulletin, en aan de website www.twitter.com/jazzflits. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. **JAZZFLITS-website:** Henk de Boer. Het **JAZZFLITS-logo** is ontworpen door Remco van Lis. **Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.**

Wilt u een kosteloos abonnement op JAZZFLITS?

Stuur dan een mail naar jazzflits@gmail.com met als onderwerp 'abonnement'. U ontvangt dan twintig keer per jaar bericht als de nieuwe **JAZZFLITS** op onze website staat.